

Veću Interdisciplinarnih studija Univerziteta umetnosti u Beogradu
Senatu Univerziteta umetnosti u Beogradu
B e o g r a d, Kosančićev venac 29

Predmet: Izveštaj Komisije za ocenu i odbranu doktorske disertacije Jelene Vesić *KUSTOSKI GEST U SVETU SAVREMENE UMETNOSTI*

Komisija za procenu i odbranu doktorske disertacije Jelene Vesić *KUSTOSKI GEST U SVETU SAVREMENE UMETNOSTI* na sastanku održanom. 4. novembra 2015. godine predložila je i tom prilikom usvojila izveštaj kojim se pozitivno ocenjuje doktorska disertacija Jelene Vesić.

Izveštaj komisije sadrži: uvodno obrazloženje, biografske podatke o kandidatkinji, analizu disertacije, kritički uvid i ocenu rezultata doktorske disertacije, te zaključak komisije.

UVODNO OBRAZLOŽENJE

Jelena Vesić je prijavila doktorsku disertaciju naslovljenu: *KUSTOSKI GEST U SVETU SAVREMENE UMETNOSTI* nakon što je položila sve ispite na doktorskim studijama na Studijskom programu za teoriju umetnosti i medija. Doktorska disertacija je sa predloženim naslovom *KUSTOSKI GEST U SVETU SAVREMENE UMETNOSTI* odobrena na sednici Senata Univerziteta umetnosti juna 2012. godine. Za mentora je postavljen dr Miodrag Šuvaković, redovni profesor Fakulteta muzičke umetnosti u Beogradu i predavač na Interdisciplinarnim studijama Univerziteta umetnosti u Beogradu. Doktorska disertacija je završena i predata oktobra 2015. godine. Članovi komisije za ocenu i odbranu doktorske disertacije postavljeni su odlukom Veća Interdisciplinarnih studija Univerziteta umetnosti u Beogradu 19. novembra 2012: dr. Irina Subotić profesor emeritus - Akademija umetnosti u Novom Sadu, dr Jerko Denegri redovni profesor u penziji - Filzofski Fakultet u Beogradu, dr Milanka Todić redovni profesor - FPU, dr Nikola Dedić vanredni profesor – FMU, dr Miodrag Šuvaković redovni profesor – FMK - Univerzitet Singidunum (mentor).

BIOGRAFIJA KANDIDATKINJE

Jelena Vesić je rođena 1974. godine. Diplomirala je na Odeljenju za Istoriju umetnosti Filozofskog fakulteta u Beogradu 2003. godine. Pohađala je kustoski program *De Appel* u Amsterdamu 2004-2005. godine. Upisala je doktorske studije na Grupi za teoriju umetnosti i medija Interdisciplinarnih studija Univerziteta umetnosti u Beogradu 2009. godine.

Jelena Vesić radi kao nezavisna kustoskinja, kulturalna aktiviskinja, autorka i predavačica. Kourednica je časopisa *3+4* (Beograd, 1996-1999), časopisa *Prelom – Časopisa za sliku i politiku* (Beograd, 2001-2009), žurnala *Red Thread* (Istanbul, od 2009), časopisa *Art Margins* (Boston, od 2011).

Objavljivala je kritike i članke u novinama, nedeljnicima, mesečnicima i radio programima: *Vreme umetnosti*, *Beorama*, *Naša Borba*, radio B92. Objavljivala je studije i kritike u stručnim časopisima: *Praesens* (Budimpešta), *Umelec Art International* (Prag), *Flash Art International* (Milano), *Idea/art+society/* (Kluž), *Version* (Pariz), *Novine Galerije Nova* (Zagreb), *Afterartnews /Onestarpres/* (Pariz), *(An)other Publication* (Rotterdam), *Blue Monday* umetičko-kritički blog /*LabForCulture/* (Amsterdam), *transform /eipcp/* (Beč), *Chto Delat/What is to be Done* (St. Petersburg/Moskva), *mag.net 3* (Rim/Amsterdam), *Život Umjetnosti* (Zagreb), *Doubles* (Kijev), *Read Thread* (Istanbul), *Manifesta Journal* (Amsterdam), *Art Margins* (Njujork), *TKH/Teorija koja hoda* (Beograd) itd.

Navedene studije su objavljene u časopisima koji se nalaze na međunarodnoj SCI listi Thomson Reuters (M23):

1. *Istraživačke beleške: Slučaj Studentskog kulturnog centra – Beograd 1970-ih godina*, *Život umjetnosti*, Zagreb, 2009.
2. *The Case of Student Cultural Centre in the 1970s*, *Performance Research Journal*, Routledge, London, 2010.
3. *SKC kao mjesto performativne (samo)proizvodnje: Oktobar 75 – institucija, samoorganizacija, govor u prvom licu, kolektivizacija*, *Život umjetnosti*, časopis za savremena likovna zbivanja br 91, Zagreb, 2012.

Tekst "Curating As Currency: Actions That Say Something, Words That Do Something" objavljen je u zborniku izuzetnog međunarodnog značaja (M13) *The Future of Curatorial*, ed. Paul O'Neill, MIT Press, 2015.

Eseji objavljeni u katalogima izložbi odnose se na umetnike kao što su: David Maljković, Radio grupa Ligna (Hamburg), Džeremi Deler (Jeremy Deller), Nil Kamings i Marsia Levandovska (Neil Cummings & Marysia Lewandowska), Goranka Matić, Džonatan Monk (Jonathan Monk), Siniša Ilić, Vesna Pavlović, Milena Maksimović, Aleksandar Kelić, Tanja Lažetić, Tina Gverović, Goran Đorđević, Bojan Fajfrić, Grupa Što djelat? (Chto Delat, St. Petersburg), Darinka Pop-Mitić, Milica Tomić i dr.

Jelena Vesić kao nezavisna kustoskinja deluje od 1998. godine. Učestvovala je u realizaciji više kustoskih izložbi domaćeg i međunarodnog karaktera. Kao bitne izložbe mogu se izdvojiti:

- *Treći jugoslovenski bijenale mladih*, Konkordija, Vršac, 1998.
- *Inside/Outside*, izložba u galeriji Zachetta, Varšava, Poljska, 2001.
- *UNDER CONSTRUCTION*, video program, Centar za savremenu umetnost - Zamek Ujazdowsky, Varšava, Poljska, 2001.
- *Sculpture gardens*, fotografije Vesne Pavlović, Fusebox Gallery, Vašington, 2003.
- *(Još uvek) Bez naziva, VI Jugoslovenski bijenale mladih umetnika*, Vršac, 2004.
- *Radiodays*, godišnja izložba Kustoskog programa De Appel, Amsterdam, 2005.
- *Stories from Neighborhood I*, video program, Kunsthalle Tallinn, Estonija, 2005
- *Scena za novo nasleđe* (David Maljković), Salon Muzeja savremene umetnosti, Beograd, 2006.
- *Stories from Neighborhood I*, video program, De Balie, Amsterdam, 2006.
- *U raskoraku : izmeštanje, saosećanje i humor u savremenoj Britanskoj umetnosti*, Muzej savremene umetnosti, Beograd, 2007.
- *Back to the Future* video program + *Crowd and Performance* video program, Borderline Moving Images Festival, Peking, Kina, 2007.
- *Slučaj Studentskog kulturnog centra – Beograd 1970tih/The Case of Students' Cultural Centre - Belgrade in the 1970s*, ŠKUC – Ljubljana, Galerija Nova – Zagreb; CCA/pro.ba – Sarajevo; Salon Muzeja savremene umetnosti, Beograd; Badischer Kunstverein – Karlsruhe, 2008.
- *No More Reality: Crowd and Performance*, De Appel, Amsterdam, 2008. i Depo, Istanbul, 2009.
- *Lecture Performance*, Koelnischer Kunstverein, Keln, Nemačka, 2009.
- *Političke prakse (post-)jugoslovenske umetnosti*, Muzej istorije Jugoslavije (Muzej 25. maj), Beograd, 2009.

- *Lecture Performance*, Muzej savremene umetnosti, Beograd, 2010.
- *Protiv umetnosti: Goran Đorđević, Kopije 1979-1980*, Muzej savremene umetnosti, Beograd, 2011. i Mestna galerija, Ljubljana, 2012-13.
- *Oktober XXX: Exposition – Symposim – Performance*, Kulturni centar, Pančevo 2012/Bone Festival, Bern, 2013.

Bila je gost predavač na Dutch Art Institute (DAI - School for Curating, Arnhem):

2013-2014 ~ Travelling Communiqué: From Belgrade, September 5, 1961.

2014-2015 ~ The Sonsbeek Series: No.3.

ANALIZA DOKTORSKE DISERTACIJE

Doktorska disertacija Jelene Vesić *KUSTOSKI GEST U SVETU SAVREMENE UMETNOSTI* komponovana je u devet poglavlja, sa apstraktima na srpskom i engleskom jeziku, te spiskom literature.

Doktorska disertacija je napisana fontom Times New Roman 12 sa standardnim proredom 1,5 na 193 stranice. U disertaciji je prezentovano 58 ilustracija. Disertacija je ilustrovana.

Kandidatkinja Jelena Vesić je u prvom poglavlju: "Uvod" (str. 8-17) obrazložila temu doktorske disertacije. Posebnu pažnju je posvetila uvođenju temeljne teorijske konstrukcije pojma "Kustoski gest". Pokazala je da će u disertaciji istraživati i raspravljati složene teorijske uvide u zamisli savremene umetnosti, tj. sveta umetnosti, te kustoskih teorija i praksi. Disertacija je postavljena kao kritička interdisciplinarna metarasprava o statusu, funkcijama i efektima kustoskih praksi i teorijskih refleksija kustoskih praksi u savremenoj umetnosti.

U drugom poglavlju "Svet umetnosti" (str. 18-44) u tri pod-poglavlja "Danto i Dišan – Instituiranje sveta umetnosti", "Institucija bele kocke – Izlagački prostor kao ram" i "Spoljašnjost i unutrašnjost sveta umetnosti: Institucionalne teorije umetnosti i teorije umetnosti institucionalne kritike" izložena je analiza i na osnovu dobijenih rezultata rasprava teorijskog konstrukta "svet umetnosti". Posebna pažnja je poklonjena Dantoovoj teoriji *sveta umetnosti* te

njenim konsekvencama za razumevanje fenomenologije (bela kocka) i diskursa (institucije) savremenog izlagačkog sveta umetnosti. Indeksirana je problematika Dišanove i dišanovske tradicije intervenisanja u svetu umetnosti.

U trećem poglavlju "Savremena umetnost" (str. 45-70) u tri pod-poglavlja "Objekt savremena umetnost – pitanje definicije i (prevremene) institucionalizacije", "Paradoks istorije savremenosti" i "Savremena umetnost kao proizvod post-socijalističke tranzicije" izvedena je teoretizacija pristupa definisanju pojma "savremena umetnost", kao i detaljna interpretacija istorizacije savremenosti. Posebna je pažnja posvećena pojavnostima savremene umetnosti u postsocijalističkoj tranziciji.

Četvrto poglavlje "Etimologija kustoskih praksi" (str. 71-95) postavljeno je kao sistemsko preispitivanje pojma i istorije kustoskih praksi. Kandidatkinja je u šest pod-poglavlja "Uvod", "Kustos kao čuvar razuma i duša", "Instituiranje kustoske pozicije u okviru muzeja i zbirki", "Izlagački kompleks i kuratiranje (curating) buržoaskog subjekta razuma", "Tehnika savremenog kustosa i proizvodnja (kontra) javnosti" i "Kustos kao medijator – tehnike kustosa u kasnom kapitalizmu" akribično razradila modalitete uspostavljanja kustoskih praksi u istoriji Zapadne kulture i društva. Koncept kustoskih praksi je interpretiran kao bitni uzorak složenih društvenih i kulturalnih promena Zapada.

Petim poglavljem "Kustosko obrazovanje" (str. 96-109) ukazuje se na značaj "obrazovnog obrta" u savremenoj umetnosti, te, posebno, na karakter kustoskog obrazovanja u eri kulturnih industrija i interdisciplinarnе zvanične i alternativne edukacije. Kandidatkinja je naznačene teme razradila u tri pod-poglavlja "Uvod", "Kustosko obrazovanje u eri kulturnih industrija i *know how* paradigma" i "Kustosko obrazovanje kao interdisciplinarna razmena veština "majstora" i "šegrt" – Refleksije prve, eksperimentalne dekade kustoske specijalizacije".

Šetso poglavlje disertacije "Razvoj profesije kustos" (str. 110-135) posvećeno je definisanju kustoske profesije u savremenom smislu. U pet pod-poglavlja razvijene su analize koncepata kustoske profesije i mini-monografske problemski orijentisane rasprave pojedinih kustoskih praksi: "Uvod", "Nezavisni kustos, prvi deo: Harald Zeman i forma mega-izložbe (*Documenta 5*)", "Nezavisni kustos, drugi deo: Set Sigelaub i kreiranje scene", "Idealna forma: nezavisni kustos kao kompozit – Sigelaub VS Zeman" i "Kustosko-centrični diskurs".

U sedmom poglavlju "Umetnik i kustos" (str. 136-153) u četiri pod-poglavlja je analiziran i

raspravljajući odnos umetnika i kustosa: "Gramatika izložbe: Diskusije povodom pitanja kustoskog autorstva", "Konvergenije i divergencije umetničke i kustoske prakse: Izložba kao Medij", "Dizajn izložbe i pitanje kustoskog potpisa" i "Mnogostruko autorstvo". Kandidatkinja je diskutovala koncept i paradigmu autorstva u relaciji umetnik-kustos.

Osmim poglavljem "Kustos kao X" (str. 154-178) postavljeno je autentično i inovativno autokritičko čitanje savremenih modela kustoskih praksi u odnosu na teorijske, filozofske i političke platforme "savremene savremenosti". U šest pod-poglavlja "Kustos je ... i Kustos kao ...", "Lingvističko i kulturološko mapiranje – kustos u proširenom polju", "Biokustos, digitalni kustos, kustos *korisničkog iskustva*", "Kuratiranje *korisničkog iskustva* i kuratiranje kao spekulacija", "Algoritmi & post-human curating - kuratiranje kao (automatska) aktivnost", i "Kustosizam kao dijagnoza budućnosti" razrađene su hipoteze o savremenom kustosu unutar hibridnih polja teorijske i političke savremenosti.

Jelena Vesić je u devetom, poslednjem, poglavlju "Zaključak" (str. 179-184) izvela sintezu teorijskih zaključaka o hipotezama i argumentima razvijanim u disertaciji. Drugim rečima, naglasila je da se bavila pojmom sveta savremene umetnosti i načinom njegove afirmacije i ekspanzije posredstvom kustoskih praksi. Naglasila je *gest* pokazivanja i *format* izložbe "ono što Brus (Bruce) Ferguson naziva izložbenom retorikom" ili ono što "Toni Benet (Tony Bennett) diskutuje pod pojmom izlagački kompleks". Pri tome, naglasila je da je centralna karakteristika savremene umetnosti izlaganje u javnosti, tj. kustoski gest koji čini umetničko delo prisutnim u spoljašnjem svetu ili otvorenoj istoriji umetnosti. Kustoski gest kao ospoljeno suočenje unutar javnosti čini po kandidatkinji centralnu karakterizaciju savremenosti.

Spisak literature sadrži 198 bibliografskih jedinica na srpskom i engleskom jeziku.

KRITIČKI UVID I OCENA REZULTATA

Opšti pogled na doktorsku disertaciju

Doktorska disertacija Jelene Vesić *KUSTOSKI GEST U SVETU SAVREMENE UMETNOSTI* ambiciozno je postavljen interdisciplinarni naučni rad kojim se raspravlja istorija i aktuelnost profesije kustosa. Kandidatkinja je na uspešan način analizirala *stanje stvari* savremenog sveta umetnosti te pokazala na koji način se profesija kustosa pojavljuje kao pokazatelj savremenosti u praktičnom i teorijskom smislu kada ospoljenje umetničkog rada postaje bitna odrednica samog tog rada. Ova složena teorijska petlja dijalektički sugeriše fundamentalne promene koje su se desile sa savremenom umetnošću, kulturom i društvom, kao i potencijalnim istorizacijama savremenije umetnosti od savremenosti.

Kandidatkinja je pokazala visoki stepen analitičkog pristupa istorijskim i aktuelnim činjenicama o umetnosti, kustoskom radu i društvenim uslovima kao i okolnostima savremenog pokazivanja i izlaganja umetnosti. Na analitičkoj osnovi je razvila odgovarajuću interpretativnu aparaturu i omogućila raspravu složene i višeznačne problematike izvođenja "kustoskog gesta".

Jelena Vesić je doktorskom disertacijom inovativno i kritički razradila teorijske pristupe koji vode preko deskripcije savremenog kustoskog rada ka teorijskoj refleksiji, a na izvesnim mestima i ka spekulativnoj nadgradnji meta-kustoskog teoretisanja u odnosu na teorijski motivisane umetničke prakse u savremenosti. Ukazala je na suštinske promene statusa i funkcije autora u savremenoj umetnosti i kulturi.

Predmet i cilj rada

Kandidatkinja Jelena Vesić je za predmet doktorske disertacije postavila interdisciplinarnu teorijsku elaboraciju i raspravu problema savremenih kustoskih praksi i mesta kustoskih praksi u savremenom svetu umetnosti i aktuelnom društvu. Kandidatkinja je u disertaciji ponudila sistematičnu teoretizaciju sveta umetnosti, savremene umetnosti, institucija umetnosti, pojma

kustoskih praksi, istorije kustoskih praksi, kustoskog obrazovanja, paradigme profesije kustosa, hibridnog autorstva u savremenoj umetnosti na relaciji umetnik-kustos, kao i izvođenje teoretizacije aktuelnog odnosa kustoskih praksi, teorije i filozofije prema kulturi i društvu.

Njen naučni cilj nije izvođenje opšte apstraktne teorije kustoskog rada, već izvođenje teorijske rasprave trenutnog i savremenog stanja ove discipline i problema njenog teorijskog i akademskog tumačenja. Posebna pažnja je u radu usmerena na tumačenje porekla savremenih kustoskih praksi, tačnije genezi savremenog kustoskog delovanja koje se u užem smislu može pratiti od kraja šezdesetih godina dvadesetog veka do danas. Konačno, krajnji cilj je da se teorijski formulišu modeli koji omogućavaju teorijsku nadgradnju prirode i funkcija onoga što se prepoznaje kao *figura* kustosa, mehanizama kustoskog delovanja i pozicije u svetu kako savremene umetnosti, tako i u odnosu na druga srodna polja kompleksne društvene dinamike savremenosti. Rečima Jelene Vesić: "Specifičnije, u ovom radu se bavim teorijskim okvirima kustoske prakse, teorijskim okvirima proizvodnje savremene umetnosti i savremenosti, načinima na koji institucije izlaganja i kultura događaja posreduju u uspostavljanju tih okvira, kao i uspostavljanju fenomena savremene subjektivnosti. Jedna od tvrdnji ovog rada jeste da su okviri institucionalnog polja savremene umetnosti fleksibilni i pomični, kao i da se vezuju za ekspanziju i transformativni potencijal same umetnosti" (str. 4).

Kandidatkinja je uspešno odabrala i obradila predmet disertacije i ostvarila predviđene ciljeve.

Osnovne hipoteze od kojih je kandidat pošao

Jelene Vesić je postavila niz problemskih i kritički intoniranih teorijskih hipoteza o kustoskim praksama u savremenoj umetnosti:

1. Pretpostavlja se da je kontekst institucionalnog polja savremene umetnosti fleksibilan i pomičan.
2. Pretpostavlja se da je institucionalno polje u odnosu sa ekspanzijama i transformacijama potencijalnosti i aktuelnosti same umetnosti.
3. Kustoske prakse se vide na tri razine: a) kao istorijske pojavnosti sa specifičnim identitetama i ideologijama, b) kao aktuelne profesionalne medijacije koje zadobijaju

karakter saučesničkog i autorskog gesta u odnosu na stvaranje, izlaganje i razmenu umetnosti, i c) kao prakse ideologije, izlaganja i prikazivanja u fleksibilnom i pomičnom svetu umetnosti.

4. Pretpostavlja se da je kustoski gest onaj složeni skup intervencija koje menjaju svet umetnosti u odnosu na aktuelne ideološke pomake, izlagačke efekte i pristupe prikazivanja. Interventnost kustoskog gesta je bitna hipoteza ovog rada.
5. Pretpostavlja se da je kustosko obrazovanje jedan od bitnih aspekata kustoske profesije zadate kao prakse.
6. Pretpostavlja se da postoje u savremenosti bitni procesi koji iz istorije kustoskog rada (medijatorskog bavljenja izlaganjem i čuvanjem umetnosti) vode ka novim nominalnim i suštinskim kategorijama "kuratiranja" i "kustosizma".

U celini gledano, ova doktorska disertacija je vođena hipotezom o nužnosti autoreferencijalne kritike u kojoj se kustoski rad vidi u napetosti kustoske prakse i kustoske teorije.

Postavljene hipoteze su u disertaciji analizirane, interpretirane i raspravljane na dosledan i sistematičan način. Kandidatkinja je pokazala njihovu svrsishodnost, interdisciplinarni karakter i teorijsku zasnovanost.

Metode koje su u istraživanju primenjene

Jelena Vesić se u doktorskoj disertaciji služila interdisciplinarnom i kritičko-analitičkom metodologijom koja je pomogla da interpretativno poveže četiri polja interesovanja:

- teoriju savremene umetnosti,
- novu istoriju umetnosti,
- praktične kustoske studije, i
- kritičku teoriju društva i kulture.

Metod istraživanja Jelene Vesić je naučno-teorijski i zasnovan je na interdisciplinarnim povezivanjima empirijskih i teorijskih istraživanja u teoriji umetnosti i studijama kustoskog rada. Ona je na osnovu radnih-empirijskih materijala (intervjui, stejtmenti, projektne dokumentacije,

te muzejski, galerijski, festivalski i drugi protokoli, odnosno, časopisni i kataloški materijali) postavila radnu empirijsku osnovu koju je podvrgnula teorijskoj raspravi. U izvođenju teorijskih zaključaka referirala je na teorijske koncepte, uglavnom iz polja teorije umetnosti, kustoskih studija, nove kritičke muzeologije i nove istorije umetnosti, a zatim i kulturalnih studija, teorije teksta i savremene političke teorije. Razvila je istorijski i komparativno-istorijski metod obrade empirijskog i teorijsko interpretativnog materijala.

Kandidatkinja Jelena Vesić je postavila promišljenu i razrađenu metodologiju - pre svega metode analize, istraživanja i rasprave u rasponu od empirijskog preko teorijsko-istorijskog do kritičko teorijskog inetrpretativnog rada. Njena metodologija je omogućila zasnovan i konzistentan naučni rad o "kustoskom gestu" u savremenoj umetnosti.

Rezultati istraživanja

Rezultati istraživanja, ineterpretacija i rasprava u doktorskoj disertaciji su trostruki:

- izvedeno je pregledno i problemsko mapiranje statusa i uloge kustoskog rada tj. kustoskog gesta u savremenim svetovima umetnosti,
- postavljeno je pregledno, problemsko i interdisciplinarno teorijsko tumačenje kustoskih praksi što je omogućilo iscrpna tumačenja otvorenih i promenljivih karakteristika kustoskog rada, kustoskog obrazovanja i kustoske profesije u savremenoj umetnosti,
- zasnovana je kritički orijentisana teorija koja će objasniti složene i kontradiktorne odnose kustoskog rada i savremenih društvenih i kulturalnih procesa.

Drugim rečima, očekivani rezultat teorijskih istraživanja, argumentacija i tumačenja je postavka kustoskog gesta ili kustoske intervencije kao osnove autorske profesije u savremenim složenim društvenim okolnostima. Kandidatkinja je disertacijom pokazala da je kustoska praksa profesionalna praksa sa istorijom i aktuelnošću unutar otvorene, fleksibilne i promenljive savremenosti. Posebna inovacija njenog rada je ukazivanje na pomaku od medijatorske ka autorskoj funkciji kustoskog gesta.

Korišćena literatura

Spisak literature sadrži 198 bibliografskih jedinica na srpskom i engleskom jeziku.

Literatura sadrži bitna dela za zasnivanje pojma kustoske prakse, za istorizaciju kustoskih praksi, za interdisciplinarno tumačenje znanja o proizvodnji umetnosti na razini umetničkog i kustoskog rada, te za interdisciplinarno tumačenje odnosa savremene umetnosti, politike i društva. Kandidatkinja je literaturu koristila na inovativan način sa neophodnom kritičkom distancom i potrebom da pokaže kontekstualne uslove teoretizacija referentnih autora.

Njena literartura sadrži dela istoričara umetnosti, teoretičara umetnosti kao i kustosa, odnosno, teoretičara kustoskih praksi. Na instruktivan način je povezala literaturu o umetnosti sa literaturom iz savremene političke teorije i filozofije.

Izabrani i referirani autori pripadaju različitim kontekstima - u rasponu od angloameričke teorije i filozofije umetnosti (Artur Danto) preko kustoskih diskursa (Zemana i Sigelauba) do savremenih italijanskih filozofa politike (Agamben). Od savremenih kustosa i teoretičara umetnosti je referirala na studije Nikolasa Burioa, Marije Lind, Kler Bišop i dr.

ZAVRŠNA OCENA DISERTACIJE

Kandidatkinja Jelena Vesić je u doktorskoj disertaciji *KUSTOSKI GEST U SVETU SAVREMENE UMETNOSTI* postavila i realizovala problemski razrađen interdisciplinarni naučni rad kojim je potvrdila naučnu kompetentnost u kontekstu interdisciplinarnih nauka o umetnostima i kustoskom studijama. Kandidatkinja je doktorskom disertacijom pokazala izuzetne naučne sposobnosti za postavljanje i rešavanje najsloženijih interdisciplinarnih problema u savremenoj nauci o umetnostima i o praksama izlaganja umetnosti. Kandidatkinja Jelena Vesić je ovim radom postavila i razvila opštu teoriju savremenih kustoskih studija.

Komisija ocenjuje doktorsku disertaciju Jelene Vesić kao inovativan istraživački naučni rad kojim su argumentovano pokazane i razrađene najvažnije teorijske potencijalnosti kustoske profesije u dijahronijskoj i sinhronijskoj perspektivi.

Komisija sa zadovoljstvom predlaže Veću interdisciplinarnih studija i Senatu Univerziteta umetnosti u Beogradu da prihvati izveštaj, te da pokrene proceduru za javnu odbranu doktorske disertacije Jelene Vesić *KUSTOSKI GEST U SVETU SAVREMENE UMETNOSTI*.

U Beogradu, 04. novembra 2015. godine.

Članovi Komisije:

dr Irina Subotić, profesor emeritus - Akademija umetnosti u Novom Sadu

dr Jerko Denegri, redovni profesor u penziji - Filozofski Fakultet u Beogradu

dr Milanka Todić, redovni profesor - FPU

dr Nikola Dedić, vanredni profesor – FMU

dr Miodrag Šuvaković, redovni profesor – FMK - Univerzitet Singidunum (mentor).